

೨. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು

“This crippling of individuals, I consider the worst evil of capitalism – our whole educational system suffers from this evil: an exaggerated competitive attitude is inculcated in to the student, who is trained to worship acquisitive success as a preparation for his future career.” - Einstein

“University is a place where the pebbles are polished and diamonds are dimmed.” - Ingersol

“I claim that I am not an enemy of higher education. But I am an enemy of higher education as it is given in this country.”

- Mahatma Gandhi

ಬ್ರೈನ್‌ವಾಷ್ ತಂತ್ರ

ಆಧುನಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೆರೆದಿಟ್ಟಿವೆ. ಬುದ್ಧಿಬಲದಿಂದ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಗೆಲ್ಲಬಹುದಾದ ದಾರಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ – ಅತ್ಯಪ್ತಿ-ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಎಂಬ ವಿಷವರ್ತುಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರೈಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ರೂಪ- ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದವರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಅವರು ಪಡೆದ ಅಂಕಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ವ್ಯಾಪಾರದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಥವಾ ಅಪ್ಪಟ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಮುಂದುವರಿದ ರೂಪಗಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ರೂಪಗಳಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್

ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಅದು ತಾನು ನಂಬಿದ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಇಂದಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೇ ಗಮನಿಸಿ. ಈ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬಿಕರಿಮಾಡುವ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದುನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆವೆ? ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಜಾಗತೀಕರಣ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಜಾಗತೀಕರಣ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ನಾಯುಬಲ ಮತ್ತು ಮೆದುಳಿನ ಬಲಗಳೆರಡನ್ನೂ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಣಪ್ರಧಾನವಾದ ಜಾಗತೀಕರಣ ಸಂಬಂಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೆದುಳಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಸಾಧನಗಳು. ಇವು ಮನುಷ್ಯನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಈ ಬಗೆಯ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬದುಕಿನ ಹೆಗ್ಗುರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಂಪನಿಯ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಹಣ ಕಸಿಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದ ಬ್ರೈನ್‌ವಾಷ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಭಾವಿಸಿನೋಡಿ. ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಅವರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನೆಗಳು, ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸಹಜ ಬದುಕಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಚಿಗುರುವುದರೊಳಗೆ ಬ್ರೈನ್‌ವಾಷ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಬಳಸಿ ಒಂದು ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ನಿರ್ಜೀವ ಸರಕಿನ ಹಾಗೆ ಹಣಕ್ಕೆ ವಿಧೇಯರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನಬೇಕೆ? ಜಾಹೀರಾತುಗಳಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಗೆಲ್ಲಬಹುದೆಂಬನಂಬಿಕೆ ನಮ್ಮ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಕೋಕಾಕೋಲಾ ಕಂಪನಿಯ ಜಾಹೀರಾತೊಂದು ಹೀಗಿತ್ತು- “ಹಿಟ್ಲರ್, ನೆಪೋಲಿಯನ್, ಸ್ಟಾಲಿನ್ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಾಗಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಕೋಕಾಕೋಲಾ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಕೋಕಾಕೋಲಾ ಕುಡಿಯಿರಿ”. ಮನುಷ್ಯನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಿಬಿಡಬಹುದು. ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಪುಸ್ತಕದ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಕೋಕಾಕೋಲಾ ಬಾಟಲಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆದರೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ ಇದು. ಮಹಾಕಾವ್ಯವಾಗಬಲ್ಲ ಈ ಅಗಾಧವಾದ ಬದುಕಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೋಕಾಕೋಲಾ ಬಾಟಲಿಗೆ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಬ್ರೈನ್‌ವಾಷ್‌ಗೆ ಜನ ಒಳಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ ಏನು?

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಬಿರುಕು

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ದುಬಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಗಳಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೆಡಿಕಲ್-ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು ಬಡವರಿಗೆ ಕೈಗೆಟುಕದಷ್ಟು ದುಬಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಭೆಯುಳ್ಳ ಬಡಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಂಥ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬಂದಿದ್ದು ಒಂದು ಬಡಕುಟುಂಬದಿಂದ. ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಬರುವುದೇ ಬಡಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದಾದ ಪರ್ಯಾಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶೇಕಡಾ 80ರಷ್ಟು ಜನ ಬಡವರೆ. ಹೀಗೆ ಶೇಕಡಾ 80 ರಷ್ಟು ಬಡವರೇ ತುಂಬಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಪ್ರತಿಭೆಗಿಂತ ಹಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ಇದು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಅನಕ್ಷರತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಶಿಕ್ಷಣ ದುಬಾರಿಯಾಯಿತು. ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ದುಬಾರಿಮಾಡಿದ. ಆಗ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವೈಸ್ರಾಯ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ದೂರವೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ತೆತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೀಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತ ಸಮಾಜದ ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದೇ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಕೆಲಸ. ನಾಯಿಕೊಡೆಗಳಂತೆ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವ ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಹಾವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ತೋಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಪ್ರಭಾವಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರ. ಈ ವೆಬ್ ಸೈಟ್‌ನ ಒಂದು ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ- 'ಅಮಿಟಿ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ' ಎಂಬ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಪದವೀಧರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಹೇಳಿದಳಂತೆ - 'ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನೀವು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೀವು ಬಡಕುಟುಂಬದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ'. ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಮೌಲ್ಯ - ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಅಭಾವ

ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಣವನ್ನೆ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿದೆಯೆ? ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿದೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಇದು ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇನು? ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈಗ್ಗೆ ನೂರೈವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ - 'ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಈ ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವು ಸಾಧಿಸಿರುವುದಾದರೂ ಏನನ್ನು? ಸ್ವೋಪಜ್ಞತೆಯುಳ್ಳ ಒಬ್ಬನನ್ನಾದರೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವು ಕೇವಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವ ಅಂಗಗಳಾಗಿವೆ'. ಈಗ ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳನ್ನು ದಾಟಿದ ಬಳಿಕವೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೇ? ಇಂದಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮದೇ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತಾರೆಯೆ? ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ನನ್ನದು; ಹಾಗಾಗಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಗೆ, ಇದರ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ, ಇದರ ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳಿಗೆ ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇವರಿಗಿದೆಯೆ? ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ನನಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬ ಲೇಶಮಾತ್ರ ಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಪಂಡಿತರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಯಾವುದರೊಂದಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ? ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಈ ಫ್ರೋಫೆಸರ್‌ಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಮಾತೃಸಂಸ್ಥೆ-ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದೊಡನೆ ಯಾವ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ? ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಆರೋಗ್ಯಕರ ನಿಲುವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾಳಜಿ ಇವರಿಗಿದೆಯೆ? ಅಥವಾ ಅದರ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ನಿಲುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೆ? ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಅನುಸರಿಸುವ ಮಾರ್ಗ, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ತತ್ತ್ವಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಬಗೆಗೆ ಈ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಒಡತನದ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಘಟಿಕೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭವೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಒಂದು ಘಟನೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕಾಡತೊಡಗಿದವು. ಏಕೆಂದರೆ ಕುವೆಂಪು, ಹಿರಿಯಣ್ಣ, ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್-ಅವರಂತಹ ಮಹಾನ್ ಸಾಧಕರಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಿತ್ತ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ

ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇರುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೂರಾರು ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಪದಕ ನೀಡುವಾಗ ಆಯಾ ಪದಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ ಮಹನೀಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ., ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀ. ಅಥವಾ ಕುವೆಂಪು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪದಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕುದುರೆ ಜೂಜು ನಡೆಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೊಂದು ಪದಕ, ಸಾರಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದಕ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮಾದರಿಯಾಗಲಾರದ ಅಪ್ಪಟ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪದಕ ನೀಡಿದಾಗ ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಣದ ಬಲವೊಂದಿದ್ದರೆ ಎಂತಹ ಕುಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪದಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರ್ಶಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೆ ಹೀಗೆ ಆದರ್ಶಹೀನತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪಾಡೇನು? ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿತರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿಧದ ಪದಕಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ಫ್ರೋಫೆಸರ್‌ಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪದಕ ಪ್ರಾಯೋಜನೆ ಮಾಡುವವರಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುವ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್ ಆಗಲಿ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲಿಲ್ಲ? ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್ ಅವರನ್ನು ಗೌರ್ಮರ್ ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ದುರಂಹಕಾರಿಯಾದ ಗೌರ್ಮರ್ ಸಭ್ಯನಾದ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್‌ನನ್ನು ಶಾಲಾಬಾಲಕರನ್ನು ಬೈಯುವಂತೆ ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತನ್ನದಲ್ಲದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಬೈಸಿಕೊಂಡದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬಲಹೀನರಾಗಿದ್ದ ಆ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳ ಯಾವುದೇ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಝಾಡಿಸದೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರಿದ್ದಾರೆ, ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬಲ್ಲ ಸಮರ್ಥರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ದೃಢನಿಲುವು ಇರುವ ಜನಗಳು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಇದು ಏಕೆ?

ಜರ್ಮನ್ ಹುಡುಗಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಜರ್ಮನ್ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿಯರ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾನು ಜರ್ಮನಿಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಶೋಪನ್ ಹೊವರ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇವರ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ವಾದಸರಣಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಏನು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರಬಹುದು ಎಂದು ಕುತೂಹಲ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಜರ್ಮನಿಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕಿ ಸೂಸೆನ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಈ

ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಜರ್ಮನಿಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯಿತ್ತು. ಈ ಸೂಚನೆಯ ಧಾಟಿ ಹಿಡಿದು ಈ ಹುಡುಗಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಜರ್ಮನ್ ಹುಡುಗಿಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಇತ್ತು. ಆಕೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಯಾಂಟ್‌ನ ಚಿಂತನೆಯಿಂದಾಗಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಜನ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಾವೆ ಹೊಣೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ; ಹಾಗೆ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ತಾವೆ ಹೊಣೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು ಜನ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಂಟ್ ಒಬ್ಬನೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇದರ ಜೊತೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಕ್ಯಾಂಟ್‌ನ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಜರ್ಮನಿಯ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಈ ಹುಡುಗಿ ವಿವರಿಸಿದಳು. ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಳು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನರ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವರಾರೂ ತಾವು ಸ್ವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. "They are not themselves" ಎಂದಳು. ಈ ಪದವನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಬಳಸಿ ತನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಭಾರತೀಯರು ಸರಳ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಯಾವುದೋ ಆದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುವಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ; ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರಷ್ಟೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಈ ಜರ್ಮನ್ ಯುವತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಯ ನಡವಳಿಕೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅತಿಯಾದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮ-ವಿಧಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ನಮ್ಮ ಮೂಳೆಗಳಾಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ವಿಕೃತಗೊಂಡು ಮನುಷ್ಯರು ಕ್ರಿಯಾಶೂನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ತಿಳಿಯದು. ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಕೊರತೆಗೆ ಅನುಕರಣಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೆ ಜಾಗತೀಕರಣ ನೀಡುವ ಸುಲಭೋಪಾಯ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.